SEMINAR 3 Colecții de date și fișiere text

1. În fișierul text $numar_lipsa.txt$ se găsesc pe prima linie n-1 numere naturale distincte dintre primele n numere naturale nenule. Să se afișeze numărul lipsă. De exemplu, dacă prima linie din fișier este 2 **1** 5 4, numărul lipsă este 3.

Rezolvare:

În primul seminar am prezentat mai multe modalități de rezolvare a acestei probleme (vezi problema 7). O altă variantă de rezolvare a sa constă în determinarea numărului lipsă ca diferență dintre mulțimea formată din primele n numere naturale nenule și mulțime numerelor din fișier:

```
try:
    f = open("numar_lipsa.txt")
    linie = f.readline()
    s1 = {int(x) for x in linie.split()}
    s2 = {x for x in range(1, len(s1) + 2)}
    print("Numarul lipsa este:", *(s2 - s1)) # diferența mulțimilor
    f.close()
except FileNotFoundError:
    print("Fișier inexistent!")
```

Complexitatea computațională a acestei soluții este O(n), iar spațiu de memorie utilizat este O(n).

2. Fişierul text *numere.txt* conține numere naturale despărțite prin spații și scrise pe mai multe linii. Să se scrie în fișierul text *numere_comune.txt* numerele care apar pe toate liniile din fisier.

Exemplu: Dacă fișierul *numere.txt* are următorul conținut:

```
2 1 5 1 3
1 4 2 2
2 1 1 6 8
```

atunci fișierul *numere_comune.txt* trebuie să conțină numerele **1 2**, nu neapărat în această ordine.

Rezolvare:

Folosim o variabilă C de tip mulțime (set) pentru a păstra numerele comune tuturor liniilor din fișier. Inițial, mulțimea C va conține numerele de pe prima linie din fișier, după care va fi actualizată pentru fiecare linie nouă citită, respectiv va fi intersectată cu mulțimea M a numerelor de pe linia curentă:

```
f = open("numere.txt")
s = f.readline()
# C = multimea numerelor comune tuturor liniilor,
# inițial conținând numerele de pe prima linie
C = set([int(x) for x in s.split()])
# parcurgem restul liniilor din fișier
while s != "":
    s = f.readline()
    if s != "":
        # mulțimea numerelor de pe linia curentă
        M = set([int(x) for x in s.split()])
        C = C \& M
f.close()
f = open("numere comune.txt", "w")
if len(C) != 0:
    f.write("Numerele comune tuturor liniilor:\n" +
            " ".join([str(x) for x in C]))
else:
    f.write("Nu exista numere comune tuturor liniilor!")
f.close()
```

Modificați programul de mai sus astfel încât să întreruptă forțat citirea din fișier dacă mulțimea C a numerelor comune tuturor liniilor devine vidă. Care este complexitatea computațională a acestui program?

3. Fișierul text *exemplu.txt* conține un text pe mai multe linii, cuvintele fiind despărțite între ele prin spații și semnele de punctuație uzuale. Implementați un program care să scrie în fișierul text *grupe_cuvinte.txt* cuvintele distincte (fără duplicate) din fișierul dat, grupate după mulțimile de litere din care sunt formate (nu se va face distincție între literele mari și cele mici). Grupele se vor scrie în fișier în ordinea descrescătoare a numărului de elemente din mulțimile literelor, în fiecare grupă literele se vor scrie în ordine crescătoare, iar în fiecare grupă cuvintele vor fi scrise în ordine alfabetică.

Exemplu:

exemplu.txt	grupe_cuvinte.txt
Langa o cabana in munti,	Literele adnst: stand, tastand
stand supus pe o banca si	Literele imntu: minut, munti, numit
tastand, un bacan numit	Literele abcn: bacan, banc, banca, cabana
Pepe a spus un banc acum	
un minut.	Literele agln: langa
	Literele psu: spus, supus

```
Literele ep: pe, pepe
Literele in: in
Literele is: si
Literele nu: un
Literele a: a
Literele o: o
```

Rezolvare:

Pentru a determina în mod eficient grupurile de cuvinte care sunt formate din aceleași litere (fără a fi neapărat anagrame!), vom utiliza un dicționar cu perechi de forma *mulțime de litere* : *lista cuvintelor formate din literele respective*. Deoarece cheile unui dicționar trebuie să fie imutabile, acestea vor fi obiecte de tipul frozenset (mulțimi imutabile). Pentru a putea sorta informațiile din dicționar în modul precizat în enunț, vom "exporta" perechile sale de forma *mulțime de litere* : *lista cuvintelor* într-o listă de tupluri de tipul (*şir*, *listă*) în care *șir* va fi un șir de caractere format dintr-o mulțime de litere sortate alfabetic, iar *listă* va conține, sortate alfabetic, cuvintele formate din literele memorate în *șir*.

```
try:
    f = open("exemplu.txt")
    text = f.read().lower()
    f.close()
except FileNotFoundError:
    print("Fisier inexistent!")
    exit(0)
    text = text.replace(c, " ")
d = \{\}
for cuvant in text.split():
    litere = frozenset(cuvant)
    if litere in d:
        d[litere].add(cuvant)
    else:
        d[litere] = set([cuvant])
aux = [("".join(sorted(k)), sorted(v)) for (k,v) in d.items()]
def cheieLitere(t):
    return -len(t[0]), t[0]
aux = sorted(aux, key=cheieLitere)
f = open("grupe cuvinte.txt", "w")
for p in aux:
    f.write("Literele " + p[0] + ": " + ", ".join(p[1]) + "\n")
f.close()
```

Observați faptul că tuplurile din lista aux au fost sortate descrescător după lungimile șirurilor corespunzătoare mulțimilor de litere, iar în cazul unor lungimi egale au fost sortate alfabetic, folosind cheia definită în funcția cheieLitere!

4. Scrieți o funcție care să se verifice dacă două șiruri de caractere formate doar din litere mici sunt anagrame sau nu. Două șiruri sunt anagrame dacă sunt formate din aceleași litere, dar așezate în altă ordine (sau, echivalent, unul dintre șiruri se poate obține din celălalt printr-o permutare a caracterelor sale). De exemplu, șirurile emerit și treime sunt anagrame, dar sirurile emerit si treimi nu sunt!

Rezolvare:

Înainte de a prezenta mai multe metode de rezolvare a acestei probleme, utilizând diverse colecții de date, observăm faptul că două șiruri de caractere s și t pot fi anagrame doar dacă au aceeași lungime, deci putem considera faptul că len(s) = len(t) = n.

Varianta 1:

Căutăm fiecare literă din șirul s în șirul t și, dacă o găsim, atunci o ștergem din șirul t, altfel cele două șiruri nu sunt anagrame:

```
def anagrame(s, t):
    if len(s) != len(t):
        return False

    for litera in s:
        poz = t.find(litera)
        if poz == -1:
            return False
        t = t[:poz] + t[poz+1:]

    return True
```

Evident, complexitatea computațională a acestei funcții este $\mathcal{O}(n^2)$.

Varianta 2:

Verificăm dacă fiecare literă distinctă din șirul s apare de același număr de ori și în șirul s și în șirul t:

```
def anagrame(s, t):
    if set(s) != set(t):
        return False

    for litera in set(s):
        if s.count(litera) != t.count(litera):
            return False

    return True
```

Deoarece metoda count are complexitatea $\mathcal{O}(n)$, funcția de mai sus are complexitatea computațională maximă egală cu $\mathcal{O}(n^2)$. Observați faptul că am înlocuit testarea egalității

lungimilor șirurilor s și t, care are complexitatea $\mathcal{O}(1)$, cu testarea egalității mulțimilor literelor celor două cuvinte, care are complexitatea maximă $\mathcal{O}(n)$! Noua condiție este mai puternică decât precedenta (de exemplu, va elimina direct cazul s = "aabc" și t = "aabb"), dar, totuși, este doar o condiție necesară, fără a fi și suficientă (de exemplu, șirurile s = "aaab" și t = "abbb" au aceeași mulțime a literelor, i.e. { 'a', 'b'}, dar nu sunt anagrame deoarece frecvențele celor două litere sunt diferite)!

Varianta 3:

Construim pentru fiecare șir câte un dicționar cu perechi *literă distinctă*: *frecvență* (de exemplu, pentru șirul s = "emerit" dicționarul asociat va fi {'e': 2, 'r': 1, 't': 1, 'i': 1}) și verificăm dacă dicționarele sunt egale sau nu:

```
def anagrame(s, t):
    ds = {litera: s.count(litera) for litera in set(s)}
    dt = {litera: t.count(litera) for litera in set(t)}
    return ds == dt
```

Deoarece metoda count are complexitatea $\mathcal{O}(n)$, funcția de mai sus are complexitatea computațională maximă egală cu $\mathcal{O}(n^2)$. Observați faptul că nu am mai testat nici egalitatea lungimilor șirurilor s și t și nici egalitatea mulțimilor literelor celor două cuvinte (de ce?). Totuși, adăugarea uneia dintre cele două condiții ar putea îmbunătăți complexitatea computațională în mai multe cazuri!

Varianta 4:

Sortăm crescător listele formate din literele celor două șiruri și verificăm dacă listele sunt egale sau nu:

```
def anagrame(s, t):
    return sorted(s) == sorted(t)
```

Deoarece metoda sorted are complexitatea $\mathcal{O}(n\log_2 n)$, funcția de mai sus are complexitatea computațională egală cu $\mathcal{O}(n\log_2 n)$. Observați faptul că, nici în această variantă, nu am mai testat nici egalitatea lungimilor șirurilor s și t și nici egalitatea mulțimilor literelor celor două cuvinte!

Varianta 5:

Construim pentru fiecare șir câte un dicționar cu perechi *literă distinctă*: *frecvență* (de exemplu, pentru șirul s = "emerit" dicționarul asociat va fi {'e': 2, 'r': 1, 't': 1, 'i': 1, 'm': 1}), dar fără a utiliza metoda count! Astfel, dicționarul asociat unui șir îl vom construi verificând, pentru fiecare literă a sa, dacă apare sau nu în dicționar. În caz afirmativ, vom crește frecvența literei respective cu 1, altfel vom adăuga litera în dicționar cu frecvența 1:

```
def anagrame(s, t):
    ds = {}
    for litera in s:
       if litera in ds:
          ds[litera] = ds[litera] + 1
```

Deoarece testarea apartenenței unei chei la un dicționar și accesarea valorii asociate unei chei se realizează cu complexitatea $\mathcal{O}(1)$, dacă se utilizează o funcție de dispersie bună (i.e., funcția generează puține coliziuni), rezultă faptul că funcția de mai sus are complexitatea computațională egală cu $\mathcal{O}(n)$.

Dicționarul asociat unui șir mai poate fi construit inițializând dicționarul cu perechi de forma *literă distinctă* : 0 și apoi crescând cu 1 frecvența fiecărei litere din șir:

```
def anagrame(s, t):
    ds = {litera: 0 for litera in set(s)}
    for litera in s:
        ds[litera] = ds[litera] + 1

    dt = {litera: 0 for litera in set(t)}
    for litera in t:
        dt[litera] = dt[litera] + 1

    return ds == dt
```

Evident, complexitatea computațională a acestei funcții este egală tot cu $\mathcal{O}(n)$!

Varianta 6:

Construim pentru fiecare șir câte o listă conținând frecvențele fiecăreia dintre cele 26 de litere mici (*vector de frecvențe*) și verificăm dacă ele sunt egale sau nu:

```
def anagrame(s, t):
    fs = [0] * 26
    ft = [0] * 26
    for litera in s:
        fs[ord(litera) - ord("a")] += 1
    for litera in t:
        ft[ord(litera) - ord("a")] += 1
```

Complexitatea acestei funcții este tot $\mathcal{O}(n)$, dar, spre deosebire de varianta cu dicționare, este stabilă (nu depinde de performanțele unei funcții de dispersie)!

Probleme propuse

- **1.** Scrieți o funcție care verifică dacă două șiruri de caractere sunt anagrame sau nu utilizând un singur vector de frecvențe.
- **2.** Scrieți un program care verifică dacă două șiruri de caractere s și t formate doar din litere mici sunt anagrame și, în caz afirmativ, afișează o permutare p prin care șirul t se obține din șirul s, respectiv o permutare q prin care șirul s se obține din șirul t. De exemplu, pentru șirurile s = "emerit" și t = "treime" o permutare p prin care se poate obține șirul t din șirul s este $p = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 \\ 3 & 5 & 6 & 2 & 4 & 1 \end{pmatrix}$, deoarece prima literă din șirul s (litera 'e') trebuie să fie a treia literă din șirul t, a doua literă din șirul s (litera 'm') trebuie să fie a cincea literă din șirul t, ș.a.m.d.

Indicatie de rezolvare:

Dacă șirurile s și t sunt anagrame, pentru a construi permutarea p, vom căuta poziția pe care apare în t fiecare literă din s, după care vom înlocui litera respectivă din t cu un spațiu (sau orice alt caracter care nu este literă mică). De ce nu putem să ștergem litera din t? Folosiți dicționare pentru a construi cele două permutări!

3. Fișierul text *exemplu.txt* conține un text pe mai multe linii, cuvintele fiind despărțite între ele prin spații și semnele de punctuație uzuale. Implementați un program care să scrie în fișierul text *grupe_cuvinte.txt* cuvintele distincte (fără duplicate) din fișierul dat, grupate după lungimile lor. Grupele se vor scrie în fișier în ordinea descrescătoare a lungimilor cuvintelor, iar în fiecare grupă cuvintele vor fi scrise în ordine alfabetică.

Exemplu:

exemplu.txt	grupe_cuvinte.txt
Ana are multe pere, mere rosii,	Lungime 5: multe, prune, rosii
si mai multe prune!!!	Lungime 4: mere, pere
	Lungime 3: ana, are, mai
	Lungime 2: si

4. Fișierul text *numere.txt* conține numere naturale pe mai multe linii, numerele fiind despărțite între ele prin spații. Scrieți un program care să afișeze cel mai mare și cel mai mic număr care se poate obține din toate cifrele tuturor numerelor din fișier. Rezolvați problema în cel puțin 3 moduri diferite, respectiv folosind șiruri de caractere, liste, mulțimi și dicționare!

Exemplu:

numere.txt	ecran
215 13 1009	Minim: 100000099997754333222222111
2377	Maxim: 999977543332222221111000000
1024 9099 2020 23	